

Jugoslavija hoče več domaćih avtomobilov

Tovarna "Crvena zvezda" v Kragujevcu in tovarna "Tomos" v Koprju bosta letos dali na trg okoli 20,000 osebnih voz.

TRST, It. — Jugoslovanska avtomobilska industrija je odločena povečati produkcijo avtomobilov za letos na 20,000 osebnih voz, na 7,000 busov in tovornjakov ter na 80,000 motociklov in motornih koles.

V glavnem obstojata za osebnih avtomobile dve tovarni: Crvena zastava v Kragujevcu v Srbiji in Tomos v Koprju.

Crvena zastava izdeluje, boljše sestavlja, iz uvoženih sestavnih delov avtomobile po licenci italijanskega Fiata. Njen glavni izdelek je Fiat 600, ki mu pravijo v Sloveniji "ficko" in stane okoli 2,000 dolarjev. Tak avto, izdelan v Italiji, stane v New Yorku \$1,300.

Te dni končuje novo tovarno Crvene zastave v Kragujevcu, ki bo lahko izdelala letno do 32,000 avtomobilov, katere produkcija zmogljivost pa naj bi tekom štirih do petih let narasla celo na preko 80,000 voz. Doslej izdelajo v Kragujevcu komaj pčilo tretjino sestavnih delov avtomobila, ostale uvozi. V novi tovarni napovedujejo, da bodo izdelali več sestavnih delov doma, čez nekaj let celo vse.

Tovarna Tomos je začela sestavljati letos osebne avtomobile po licenci francoskega podjetja Citroen. Predvidoma jih bo sestavila letos okoli 10,000, nekoliko isto število kot Crvena zvezda v Kragujevcu.

Tovorne avtomobile raznih velikosti izdelujejo v Mariboru v TAM, ki so jo delno zgradili že Nemci. Ta tovarna je uspešno izdelala vse sestavne dele za svoje tovarnjake doma. Tovarna tovornih avtomobilov je tudi v Prijedoru v Bosni, vendar ta doslej ni posebno uspešna.

Če pri sosedu gori, se ostali sosedje spametu- jejo

PARIZ, Fr. — Če pri sosedu gori, je dobro, da se sosedje v okolici spametujejo. Tako so najbrže mislili v Parizu in Tunisu, ko so kar na hitro odstranili zadnje zapreke v sporazumu glede Bizerte, tuniške vojne luke, ki jo zaenkrat še kontrolirajo Francozi. Dogovorili so se, kdaj morajo Francozi luko izprazniti, sklenili so pa tudi, da datuma ne bodo objavili. Ob tej priliki so poravnali med seboj še nekaj drugih nesporazumov manjše važnosti.

Vse to so dosegli zelo hitro, kajti v sosedni Alžiriji se pripravlja nova doba nemirne in morda tudi krvave domače politike. Francija in Tunizija sta zainteresirani, da bi bil tam čim prej mir. Sedaj bosta mogli zasledovati ta cilj z združenimi močmi.

Vremenski

prerok

pravi:

Večinoma sončno in hladnejše. Najvišja temperatura 77.

Novi grobovi

Albert Knapp

Preminul je 69 let star Albert Knapp s 306 E. 308 St., Willowick, Ohio, rojen v Clevelandu. Pred leti je imel delikatesno trgovino na E. 61 St. Zapustil je ženo Molly Posch Knapp, hči Mildred Maglitsch, sina Gusa Glicker in brate George-a, Henry-a, in Carla. Pogreb bo iz Monreal pogreb. zavoda na Vine St. v Willowick v sredo ob enih popoldne na Knollwood pokopališče.

Poskus poslati raketo proti Veneri ni uspel

CAPE CANAVERAL, Fla. —

Združene države so v nedeljo poskusile poslati proti planetu Veneri posebno vesoljsko vozilo Mariner I, ki naj bi si od blizu ogledalo Venero, o kateri nam je zaradi stalne goste megle, ki jo obdaja, zelo malo znanega.

Raketa Atlas-Agena se je v redu dvignila, pa krenila s predvidene poti, ki še ni dosegla niti 100 milj daljave. Tako so jo razstrelili, s čimer je v rumen-oranžnem ognju končalo tudi vesoljsko vozilo. Raketa Atlas-Agena je stala 8 milijonov, vesoljsko vozilo Mariner I. pa 4 milijone dolarjev. Poskus je bil torej precej drag.

Neuspeh poskusa NASA ni preplašil, v nekaj tednih upajo pripraviti novega z istim ciljem.

Sovjetska zveza je poslala vesoljsko vozilo proti Veneri 12. februarja 1961. To naj bi se Veneri približalo po računih do 62,000 milj, ni pa poslalo na Zemljo nobenih podatkov, ker je njegov radijski oddajnik preje utihnil.

Kako so včasih župani županili

Nekje so izvolili za župana kovača, poštenega in pametnega moža. Vendar pa ni mogel zmagovati svojega dela, kot je mislil in želel. Ko je imel kot župan iti k seji, so mu prignali konje, da jih podkuje; kadar je najbolj kolesa ravnal pri kakem vozu, mu prineso v podpis kak domovinski list. Da bi bil že enkrat red, nabije na hišo tablo: "N. N. kovač in župan, dopoldne za živino, popoldne za ljudi."

Anglija in Skupni trg sla se sporazumela o vprašanju kmetijsva

Na sestanku ministrov Skupnega trga v Bruxellesu so angleški zastopniki pristali na urejanje tega vprašanja potom posebne stalne komisije.

BRUXELLES, Belg. — Vprašanje ureditve preskrbe dežele z deželnimi pridelki je bilo eno najtežavnejših, s katerim se je borila Velika Britanija pri razgovorih o svojem vstopu v Evropski skupni trg. To vprašanje je bilo sedaj v načelu rešeno s kompromisom.

Evropske države ščitijo kmeta s tem, da mu podobno kot v Združenih državah jamčijo primerno ceno za njegove pridelke. To ceno vzdržujejo na dogovorjeni višini z nadzorom nad uvozom in z odgovarjajočimi carinami na posamezne pridelke. Angleži so pustili ceno pridelkov na višini svetovnega trga, zato pa dajejo poljedelcem podpore, ki naj spravijo njihov dohodek na sorazmerno višino z dohodki ostalih stanov v deželi.

Zastopniki Velike Britanije so na posvetih v Bruxellesu pristali na uvedbo evropskega načina podpiranja farmarjev, ki pa ga bo vsako leto posebno predložila posebna komisija svetu ministrov, ki bodo nato poskrbeli, da bodo farmarji v raznih deželah in področjih na ozemlju Skupnega trga imeli sorazmeren dohodek. Uvedba kontinentalnega evropskega načina bo podražila v Veliki Britaniji kruh in večino ostalih živil.

Število pokajenih cigaret ni važno za raka!

LONDON, Vel. Brit. — Prof.

R. D. Passy z univerze v Leedsu poroča, da so preiskave dokazale, da količina cigaret, ki jih kdo pokadi, v kolikor je seveda reden kadilec, ne vpliva bistveno na obolenje za rakom na pljučih.

Vsi redni kadileci povečujejo s kajenjem nevarnost, da dobe raka na pljučih, najverjetneje v času, ko se bližajo šestdesetim letom.

Nepotrebna revolucija v republiki Peru

CLEVELAND, O. — Zadnja revolucija v republiki Peru je pravzaprav tretje dejanje v dolgoletni drami, ki jo igrata peruvansko vojaštvo in stranka APRA (Ameriška ljudska republikanska zveza). APRA je stara peruvanska stranka. Že l. 1932 je dvignila revolucijo proti vojaštvu. Revolucija se je ponesrečila. Stranka je pa bila takrat res nagnjena močno na levo. L. 1948 je znova poskusila pridobiti vojske, da bi se uprli poveljnikom, tudi takratni poskus se je ponesrečil. Stranka je med tem postajala vedno bolj sredinska in je danes v Peruju namočnejša protivnika komunizma.

Vkljub temu je ostala za generala stara nasprotnica, ki se ni nič spremenila tekom zadnjih 25 let. Ko je pri zadnjih volitvah 10. junija letos dobila skoraj tretjino glasov in postala namočnejša stranka v deželi, je vse kazalo, da bo njen kandidat dr. Torre izvoljen 28. julija v kongresu za predsednika

republike. Misel, da bi vojaštvo prišlo pod kontrolo svojega najhujšega nasprotnika, je generala in admirala razkačila. Tako so napovedali oster boj kandidaturi dr. Torreja. Ker se politične stranke niso ustrašile žuganja vojaških krogov, je 18. julija prišlo do revolucije.

Vojaški krogi so šli v revolucijo z veliko samozvestjo. Niso se nič menili za razne opomine iz tujine, posebno iz naše dežele, da bo revolucija odjeknila v svetu zelo slabo. Odkod taka samozvest?

Med našo deželo in republiko Peru so obstojala že desetletja dobre zveze. Naša dežela je Peru stalno podpirala, še zadnje leto smo tja poslali \$98,000,000 podpore, letos bi jo še več. Velika povezanost obstoja tudi med našimi in peruvanskimi generali in admirali. Skoraj vsi višji peruvanski oficirji so se šolali v naši deželi, imajo v naših vojaških krogih veliko osebnih prijateljev, kar jih je zapečevalo, da so mislili, da uživajo neomejene simpatije tudi v naši federalni administraciji. Če jim ta hotela nagajati, so

V Kongresu so izbrali predsednika z žrebom

WASHINGTON, D.C. — V Kongresu se še zmeraj pripravljajo, kje naj bodo seje tistih komisij, sestavljenih iz delegatov Senata in Predstavnikega doma, ki jim je postavljena naloga, da izgladijo razlike v zakonskih besedilih, kot jih izglasujeta vsak zase Senat in Predstavniki dom. Med tem se število izglasovanih zakonov povečuje iz dneva v dan.

Posebno se je dosti nabralo takojmenovanih nakaznilnih zakonov, ki pooblašajo administracijo, kdaj in kako sme trošiti denar, ki je bil načelno odobren v proračunu. Za nakazilne zakone obstoja celo poseben odbor, ki naj skrbi za dokončna besedila zakonov. Ta odbor že ne zaseda od 10. aprila, zakonov ima pred seboj cel kup.

Treba je bilo najti vsaj neko začasno rešitev, drugače bi zastalo celo izplačevanje plač. Za sejni prostor so se delegatje Senata in Predstavnikega doma že zedinili, toda za predsednika Ker ni pomagala pamet, so se zatekli k sreči. Vadjali so za predsedniško mesto, pripadlo je kongresniku Thomasu, demokratu iz Texasa.

Izrael ne bo maral zaostali za Egiptom

KAIRO, Egipt. — Včeraj so praznovali tu 10-letnico zvrnitve kralja Faruka s prestola. Vojaške sile so že za konec tedna javno vzstrelile štiri rakete, ki naj bi imele po izjavi predsednika Naserja domet okoli 400 milj. Bile naj bi torej sposobne poneseti uničenje nad Izrael iz varne daljave zahodno od Nila.

Rakete naj bi bile egiptovske izdelka ter naj bi egiptovske oborožene sile vršile preskuse z njimi že 14 mesecev.

Izrael je preskusil svojo prvo "vremensko" raketo, ki jo je dobil od Francozov, preteklo spomlad. Tedaj je to dvignilo veliko prahu po arabskem svetu in iz Egipta je prišla izjava, da Arabci ne bodo v pogledu raket zaostali za Izraelom. Istega mnenja so brez dvoma sedaj Izraelci in med obema taboroma se bo začela tekma tudi na tem področju.

ZDRAVNIKI SE POBOTALI Z VLADO SASKATCHEVANA

Po preko tri tedne trajajoči stavki so se zdravniki v pokrajini Saskatchewan v Kanadi sporazumeli z vlado o obveznem zavarovanju proti boleznim, ki je bilo v pokrajini uvedeno s 1. julijem letos.

SASKATOON, Sask. — Po posredovanju Lorda Taylorja, angleškega zdravnika, ki je na povabilo vlade prišel sem posredovat v sporu med zdravniki in vlado, je prišlo včeraj do sporazuma in zdravniki so odpovedali "štrajk." Socialistična vlada Saskatchewan je uvedla prvo obvezno zavarovanje po vzoru Evrope na tej celini. Zdravniki so se temu uprli čes, da bodo prišli pod popolno nadzorstvo vlade, oziroma novega obveznega zavarovalnega sistema. Predložili so v načrtu nekatere spremembe, ki pa jih je vlada odklonila. Ko je ta s 1. julijem obvezno zavarovanje uvedla, so zdravniki z malimi izjemami zaprli svoje urade in odšli "na počitnice." Vlada je skušala rešiti krizo s tem, da je vabila zdravnike od drugod. Posrečilo se jih je nekaj dobiti iz Anglije, vendar ne toliko, da bi sistem mogel uspešno delovati.

Sporazum med zdravniki in vlado določa, da bo sklicana pokrajinska zakonodaja na izredno zasedanje, na katerem bodo predložene spremembe v obveznem sistemu zavarovanja, na katere sta obe strani pristali. Te spremembe bodo omogočile kombinacijo obveznega javnega in privatnega zavarovanja proti boleznim in dovoljevale zdravnikom, da opravljajo svoj poklic tudi samostojno izven omenjenega zdravstvenega zavarovanja.

Spor, ki je povzročil toliko zanimanja ne samo v Kanadi, ampak tudi v Združenih državah, se je končal po posredovanju angleškega zdravnika, ki je odločilno sodeloval pri organizaciji bolniškega in zdravstvenega zavarovanja v Veliki Britaniji, s popuščanjem na obeh straneh. V kolikor se bo novi sistem obveznega zavarovanja obnesel, utegne postati za vzor ostali Kanadi in morda na dolgo dobo tudi Združenim državam.

Djilasov priziv zavrnjen

BELGRAD, FLRJ. — Vrhovno sodišče je zavrnilo priziv obsojenega Milovana Djilasa. Ta je bil v preteklem maju obsojen na osem let in osem mesecev ječe, ker je objavil brez dovoljenja skrivnosti, ki jih je zvedel,

ko je vršil važne vladne posle. Slo je za v New Yorku objavljeno knjigo "Razgovori s Stalinom."

Djilasov odvetnik je vložil priziv, ki pa ga je vrhovno sodišče zavrnilo, ne da bi objavilo razloge za tako razsodbo. Nekdanji Titov ožji sodelavec in predsednik narodne skupščine je zaprt v Sremski Mitrovici.

Indijci in Kilajci so se že začeli streljati

Število protestnih not, ki sta jih izmenjali Kitajska in Indija v zadnjih letih, je doseglo že več sto, sedaj so se nasprotniki zopet začeli streljati.

TOKIO, Jap. — Vlada poročevalska služba rdeče Kitajske je objavila, da so indijske čete v nedeljo zjutraj napadle kitajsko postojanko Hsinchiang v Tibetu. Kitajske straže so ogenj vrnile. Do spopada naj bi prišlo v dolini Čip Čap, ki naj bi po eni vesti iz Peipinga pripadala kitajski pokrajini Sinkiang.

Indija je včeraj objavila, da je v Peipingu ostro protestirala proti napadu kitajskih mejnih straž na indijske vojaške postojanke na indijskih tleh. Predsednik vlade Nehru je izjavil, da je položaj na meji med Indijo in Kitajsko v Ladaku "resen". Do spopadov med Kitajci in Indijci naj bi prišlo še na dveh drugih krajih.

Po vesteh iz Indije od strani nepristranih tujih opazovalcev so Indijci letos na vsak morebitni mejni spopad na področju Ladaka (Kašmirja) in Tibeta veliko boljše pripravljeni, kot so bili doslej. Trdijo, da je indijski položaj močnejši, da je Indijcem dejansko uspelo del od Kitajcev zasedenega ozemlja "osvoboditi" in da skušajo potisniti še preostale kitajske postojanke z ozemlja, ki je bilo pol stoletja pod nemoteno upravo Indije.

Jecljavec

Jecljavec je rekel sosedu "baraba" in se je moral zato zgovarjati pred sodnikom.

Sodnik: "Kaj ste rekli sosedu?"

Jecljavec: "B-b-b-barabba."

Sodnik: "To je grda beseda. Vzemite jo nazaj!"

Jecljavec: "B-bo-ga hvalim, d-d-da je z-zunaj, t-t-tako je težka."

Iz Clevelanda in okolice

Pozdravi—

Mary Mozic z 1140 E. 60 St. pošilja svojim znankam pozdrave iz Dolenskih Toplic v Sloveniji.

Na obisku—

Matija Gibčar in soproga Agnes iz Chicaga, Ill., sta prišla v Cleveland na obisk k Alojzu Zabukovniku na 1122 E. 63 St. Oglasila sta se tudi v uradu lista in si ogledala tiskarno.

Zadušnica—

Jutri ob sedmih bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Franka Sepic ob 8. obletnici smrti.

Asesment—

Tajnica Društva Marije Magdalene št. 162 KSKJ bo pobirala asesment jutri, v sredo, od pol šestih do osmih zvečer v šoli sv. Vida.

Zadnje vesti

BERLIN, Nemčija. — Sovjetska letalska letala so včeraj zopet obletavala ameriška letala na poti v Berlin. Ameriške vojaške oblasti so protestirale pri sovjetskih.

LONDON, Vel. Brit. — Včerajšnji televizijski prenos iz Amerike v Evropo in iz Evrope v Ameriko je gledalo na obeh straneh Atlantika preko 200 milijonov ljudi. Na splošno je zaradi svoje tehnične dovršenosti vzbudil vsepovsod navdušenje, glede ameriškega prenosa pa so bili ponekod v Evropi kritični. Televizijska mreža komunističnega bloka v prenos ni bila vključena.

WASHINGTON, D.C. — Delavskemu tajniku Goldbergu se včeraj ni posrečilo spraviti letalske inženirje z Eastern Air Lines in unijo pilotov. Danes se bo z vsemi tremi sestal znova. Unija letalskih inženirjev še vedno štrajka, — letalska družba pa je včeraj promet delno obnovila.

DIJON, Fr. — Ekspresni vlak iz Pariza v Marseilles se je zahodno tod iztiril, pri čemer je bilo 38 potnikov mrtvih, okoli sto pa ranjenih. Vlak je bil nabito poln ljudi, ki so se vozili na počitnice ali pa se z njih vračali.

WASHINGTON, D.C. — Zadet od srčne kapi je umrl v Georgetown University bolnišnici 67 let star sen. Henry C. Dworshak, — republikanec iz Idaho.

ALŽIR, Al. — Ben Khedda je začel s svojo vlado v nove težave, ko sta odstopila dva njena člana in se pripravljajo še nekateri, da store isto. Okoli Ben Belle zbrani levičarji uživajo podporo večine armade in so proglasili Ben Kheddovo vlado za uzurpatorsko ter ji odrekli priznanje.

ZENEVA, Šv. — Od kar so se zbrali tod zunanji ministri 14 držav k podpisu pogodbe o Laosu, sta se ameriški državni tajnik Dean Rusk in sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko dvakrat sestala in se skupno pogovarjala okoli šest ur. Napovedan je nov sestanek, ne da bi bili izgledi za kak sporazum o Berlinu. Dean Rusk bo danes govoril v imenu Združenih držav na razorožitveni konferenci.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months.

Friday edition \$4.00 for one year.

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 140 Tues., July 24, 1962

Ženevska razorožitvena konferenca zopet oživila

Ženevska razorožitvena konferenca se je vrnila sredi julija z enomesečnim počitnic, ki jih je bolj zaslužila z upornimi, toda brezplodnimi debatami kot z uspehi, in začela z novim zasedanjem. Ko je pred tedni menjala s svojim delom, se sploh nihče ni brigal, kaj je do takrat delala in česar ni dosegla. Tako malo je bilo zanjo takrat zanimanja v svetovni javnosti. Ne bi mogli trditi, da bo v novem zasedanju dvignila svoj ugled, pa se nam vendarle zdi potrebno, da naslikamo na grobo, kaj bo začela delati in katere težave bo imela tekom prihodnjih mesecev, morda tja do prihodnjih poletnih počitnic.

Konferenca je imela prvotno le namen, da ustvari podlago za dogovor o splošni razorožitvi. Kmalu se je pa pokazalo, da je to vprašanje preširoko za obravnavanje na tako veliki konferenci. Debata o razorožitvi je skakala od ene točke do druge, v nobeni pa ni dosegla nobenega sporazuma. Ako bodo sedaj to debato obnovili, jo bo čakala ista usoda. Kennedy je res pozval Moskvo, naj se začne resno razgovarjati, toda dobil je hitro negativen odgovor. Kaj drugega tudi nismo mogli pričakovati.

Ostane torej le še vprašanje, kako preprečiti preskušanje atomske in vodikove sile. To vprašanje je postalo tokom razgovorov o razorožitvi osrednje vprašanje, česar ni težko doumeti. Ako namreč pogledamo na stroške za atomsko orožje v sedanjih tekmah za oboroževanje, vidimo, da znašajo največji del proračuna za narodno obrambo. Ako bi mogli zaustaviti stroške za proizvodnjo atomskega orožja, bi to pomenilo tudi zaustavljanje stroškov za splošno oborožitev. To bi pomenilo prihranke na bilijone dolarjev za nas in za Rusijo. Stroški za atomsko orožje pa ne rastejo morda radi tega, ker nam takega orožja manjka. Imamo ga dosti na zalogi in ni ga treba še na novo proizvajati. Toda atomsko orožje neverjetno hitro zastari. Lahko je mogoče, da imamo danes zastarelega atomskega orožja več kot na primer zastarelih pušk, zastarelega navadnega streliva, zastarelih vojnihi letal in bomb, zastarelih ladij itd.

Atomsko orožje zastari tako hitro radi tega ker vporablja atomske in vodikove sile še zmeraj ni dognana do konca. Tehnika še zmeraj odkriva nove načine, kako je mogoče zgostiti razdiralno silo v čim manjše množine atomskega streliva. Smo prišli že tako daleč, da dva vojaka lahko streljata z atomskim orožjem. Zakaj ne bi prišel čas, da bomo tudi za navadne puške rabili atomsko strelivo? Na drugi strani je odprta pot, ki omogoča vedno bolj proizvodnjo takega atomskega streliva, ki ima čim manj radioaktivnosti. Morda bo znanost našla sredstvo, da bo ta aktivnost reducirana na tako majhno učinkovitost, da ne bo nevarna za človeško življenje. Vse to je mogoče, ako ni verjetno. Kar je pa sigurno, je računica, ki pravi, da tako preskušanje atomske in vodikove sile žre na bilijone dolarjev. Počemu žrtvovati te bilijone, ako bi se morda dalo doseči z mednarodnim dogovorom, da se preskušanje atomske sile zaustavi. Zaustavila bi se s tem tekma v proizvodnji novih vrst atomskega streliva, zaustavilo bi se tekmovanje v oboroževanju na najboljčnejši in najdražji točki. Odprla bi se morda nova pot do pogodbe o splošni razorožitvi.

To je pravo ozadje za potrebo po razorožitveni konferenci in še posebej po omejitvi preskušanja atomske sile. Kot je problem na videz preprost, je neresljiv radi vprašanja o kontroli preskušanja. Komunisti načeloma ne zaupajo "kapitalizmu," svobodni svet ne zaupa komunistom, ker so ga tovariši že tolikokrat potegnili za nos. Dogovor o prenehanju preskušanja atomskega streliva ni vreden počenega groša ako ni v njem predvidena tudi kontrola, ki bi preprečila vsako novo preskušanje. Te kontrole pa Moskva noče na svoji zemlji, ker jo smatra za neke vrste dovoljeno špijonažo.

Konferenca je porabila cele mesece, da najde tako kontrolo, ki bi zadovoljila ruske komuniste. Eksploziji ni težko odkriti v zraku ali na zemeljski površini, zato bi se morda dala dobiti neka kompromisna kontrola. Težje je bilo vprašanje kontrole podzemnih atomskih eksplozij. Zanje bi bilo treba predvideti strojno kontrolo, ki jo je Moskva načeloma odklanjala. Sedaj so menda naši strokovnjaki dognali, da se dajo kontrolirati od daleč tudi podzemne atomske eksplozije. Naša delegacija na konferenci je zato napovedala, da bo glede kontrole preskušanja podzemnih eksplozij stavila konferenci nove predloge, ki naj bi se približali tistim, ki so jih stavile nevtralne države članice konference.

Težave so se pokazale takoj ob začetku novega zasedanja konference. Ameriški delegat na konferenci je menda prezgodaj in preveč povedal o novem načinu in novih instrumentih za kontrolo preskušanja. Med prizadetimi organi naše administracije je rad tega precejšnja burja, kako je moglo priti do tega. Na osnovi podatkov o novem

ameriškem načinu kontrole bi namreč vtegnile tudi nevtralne države izdelati svoje predloge o kontroli, ki se ne bi krili z ameriški. Kaj pa potem? Pretila bi nam nevarnost, da bi prišli v nasprotje ne samo s komunističnim blokom na konferenci, ampak tudi z nevtralnimi. Upajmo, da nam bo zopet pomagala komunistična trmoglavost. Moskva bo namreč gotovo odbila tudi vsak predlog, ki bi pomenil manj kontrole na ruskih tleh, kajti je načeloma proti temu da bi tuji strokovnjaki šarili po njenih krajih.

Optimisti so si ne glede na vse to stavili nalogo da pregovorijo Moskvo in našo deželo, da zopet prestaneta preskušati atomske eksplozije, najrajše že s 1. januarjem 1963. Moskva se je že oglašila k besedi in zahtevala, da mora biti ona zadnja v preskušanju atomskih eksplozij, ker je bila Amerika prva v 1. 1945!

V tem vprašanju, kakor tudi glede roka 1. januarja 1963 bi se verjetno dal doseči sporazum, ako bi obstajalo upanje, da se enkrat doseže sporazum o kontroli preskušanja. Takega upanja danes ni, še celo optimisti si ne upajo priti z njim na dan. Zato je verjetno, da se bodo pogajanja o kontroli vrtila kot maček okoli vrele kaše, dokler ne bodo doživela iste usode kot skoraj vsa pogajanja s komunisti: čas jih bo zmlel v nič.

BESEDA IZ NARODA

Božidar Tensundern, dušni pastir vestfalskih Slovencev, zlatomašnik

Cleveland, O — V nedeljo, 12. avg. t.l., bo v cerkvi Naše ljube Gospe v Recklinghausen v Vestfaliji na Nemskem obhajal 50-letnico mašništva svetnik Božidar Tensundern, dušni pastir vestfalskih Slovencev.

Zlatomašnik Božidar Tensundern je po rodu Nemec. Iz ljubezni do dušnega blagra slovenskih ljudi, v velikem številu raztresenih po njegovi ožji domovini Vestfaliji, pa se je že kot mlad duhovnik naučil našega jezika. Zavedal se je, da je materina beseda tista, po kateri se najlaže pride do človekove duše.

Tensundern je posvetil v duhovnika 10. avg. 1912 muenstrski škof Feliks von Hartmann, poznejši kardinal v Koelnu (Kelmorajni). Le-ta se je odločil, da bo poslal mladega gorečega duhovnika pastirovat v Gladbeck, t.j. v veliko nemško industrijsko središče, koder je bilo v tistem času tudi polno naših ljudi, zlasti rudarjev. V verskem pogledu so bili ti popolnoma zapuščeni. Med prvimi, ki se je začel v domovini tozadevno zanje resneje zanimati, je bil rajnki ljubljanski duhovni svetnik Janez Kalan, od političnih ljudi pa v prvi vrsti dr. Janez E. Krek. Pozneje se je — po Kalanovem vplivu — zanje zanimal tudi nevarno v Clevelandu umrli biseromašnik Ant. Merkun. Z vsemi temi možmi kot tudi s škofom dr. Ant. Bonaventuro Jegličem in njegovim naslednikom škofom dr. Gregorijem Rožmanom je bil sedanji naš vestfalski zlatomašnik tesno povezan in v iskrenem prijateljstvu vse do njihove smrti.

Z dovoljenjem svojega škofa in s podporo ljubljanskega škofa je Tensundern preživel prve štiri mesece po svoji novi maši v Vipavi pri kratkatnem vipavskem dekanu Jos. Lavriču. Z vsvo vnmemo se je tam lotil učenja našega jezika. Naučil se ga je v kratkem času do take mere, da ga govori in piše, ne da bi mogel kdo opaziti, da to ni njegov materinji jezik. Tako je Tensundern že naslednje leto 1913. postal "dušni pastir za Slovence v Nemčiji", kakor se še danes s ponosom rad podpisuje. Samo v času hitlerizma je moral to delo vsaj na zunaj opustiti, ker mu je bila Gestapo 1. 1938. to prepovedala. Samo ljubi Bog ve, kaj vse je zlatomašnik v 50 letih svoje duhovniške službe storil za Slovence! Samo on ga tudi more pravično poplačati. Nihče mu na svetu ni dolžan toliko zahvale kot Slovenci. V prvi vrsti so mu dolžni zahvalo tisti, za katere se je neposredno žrt-

voval vse življenje. V nič manjši meri pa mu je dolžna zahvalo vsa slovenska narodna skupnost. V času, ko smo bili v stari Avstriji najbolj zastopani in v svetu najmanj poznani, nas je on že poznal, nam takoj nesebično priskočil na pomoč ter nam ostal zvest prijatelj do konca.

Svojim cerkvenim knezom moramo biti hvaležni, da je našega dragega zlatomašnika vsaj nekoliko vidno odlikovala Cerkev za njegovo težko, plemenito in požrtvovalno delo med našimi ljudmi v tujini. Država zanj ni imela odlikovanja. Sicer ga pa tudi ni pričakoval ne od ene ne od druge strani. Njegov duhovniški ideal je bil vedno in je še danes: dušni blagor vernikov, biti enako dober Gospodov služabnik vsem in vsak čas. Da mu izkaže vsaj nekaj zunanega priznanja za vse to, je tedanjega vikarja v Hoevelu, Vestfaliji, takratni ljubljanski nadškof dr. A.B. Jeglič 1. 1928. imenoval za častnega konzistorialnega svetnika ljubljanske škofije. Leta 1934. pa mu je enako cerkveno odlikovanje podelil še mariborski škof dr. J. Tomažič.

Poseben članek, če že ne kar razpravo, pa bi bilo treba napisati o povezanosti, ki je obstajala med škofom dr. G. Rožmanom in zlatomašnikom. Kako velika in posebna je morala biti, govori med drugim zlasti to, da je škof Rožman opravil svojo zlatomašno daritev 1. 1957. v znani nemški Marijini božjepotni cerkvi ter da mu je bil naš slavljence zlatomašni pridigar. Pred približno okrog tisoč naših rojakov in pred okrog enakim številom nemških vernikov je takrat govoril o slovenskem škofu mučencu, lepi Sloveniji in našem narodu.

Zlatomašnik Tensundern in Amerika! Tudi o tem bi se dalo veliko lepega in zanimivega napisati! Morda bodo to storili pri Ave Maria. Tu bodi poudarjeno le to, da so celo med nami danes redki, ki že toliko let bero AD, kot jo že dolga leta bere slavljence. Ameriko kot tako dobro pozna in do, čeprav Nemec, visoko ceni; zelo dobro pozna pa našo ameriško Slovenijo. Veiklo je rojakov, ki so z njim v pisemski zvezi.

Kot znano, je 1.1925. prišla Marija Pomagaj na ameriške Brezje. Ko je naslednje leto njeno podobno v Lemontu škof dr. A.B. Jeglič slovesno kronal, je bil z njim med drugim tudi "dušni pastir vestfalskih Slovencev" gladbeški vikar Božidar Tensundern.

Na svojo zlato mašo 12. avg. t.l. je povabil tudi svoje prijatelje v Ameriki, poleg naše AD. Zaradi svoje značilnosti bodi tu navedeno samo nekaj stavkov iz zlatomašnikovega povabila, kakor ga je poslal

našemu letošnjemu slovenskemu clevelandskemu zlatomašniku msgr. M. Škerbecu: "Seveda Vas bi rad imel pri slovesnosti, ker ste stari slovenski boritelj, ker ste v starosti še mladi in veliko žrtvujete za domovino zoper komunizem. Me prav veseli, da je postala škofija ljubljanska nadškofija in škof Anton Vovk nadškof. Sveti Oče je s tem prepoznal globoko vernost in zvestobo slovenskega naroda do Cerkve... Dobivam Ameriško Domovino in tako vem, kar se zgodi pri Slovencih v U.S.A. Obžaloval sem zlasti smrt gospoda Mrkuna; bil je prijatelj Janeza Kalana in boritelj in mučenec in idealist do smrti za Boga in slovenski narod. Leta 1926 sem bil v Ameriki radi evharističnega kongresa s škofom Jegličem. Ljubim in spoštujem Amerikance zelo. Prosim Vas, predragi gospod dekan, molite za mena in priporočajte mene varstvu preblašene Device Marije. Bog živi slovenski narod!"

Za sklep pa tole: Ne vemo, ali pojde kdo od nas iz Amerike na zlato mašo v Recklinghausen. Najbrž nihče. Hudo nam je zaradi tega. V duhu pa bomo mnogi mnogi tisti dan tam. Molili bomo za gospoda zlatomašnika in to zlasti tudi po njegovem namenu. Molili ta dan in vedno, ker naše zahvale njemu ne sme biti nikoli konec. Samo tako moremo biti vredni njegove velike ljubezni. Kaj je ta, vemo zlasti mi, ki živimo na tujem. Prečastiti gospod zlatomašnik, Bog Vam bogato poplačaj s svojimi večnimi darovi vse, kar ste storili slehernemu izmed naših ljudi ter s tem našemu narodu kot takemu! Hvala Vam tisočera in še na mnoga mnoga leta!

J.S.

Vabilo na naročbo Mohorjevih knjig

Celovec, 15. julija. — Na 12. julija je bil praznik sv. Mohorja, za katerega so zadnje čase ugotovili, da je bil rojen v Beogradu in da je pretrpel svojo mučniško smrt za Kristusa v Sirmiju, današnjih Vinkovcih. Sv. Mohor je bil v krščanski obliki "lektor," bral je berilo in evangelij ljudstvu in tako označil Kristusov nauk. 12. julija je zato praznovala tudi naša starodavna Mohorjeva družba svoj praznik.

Vse ude po Združenih državah in Kanadi in drugod po svetu Mohorjeva družba v Celovcu prisrčno pozdravlja. Nekateri udi so že obnovili svojo udino. Vodstvo družbe pa že pripravljajo in izdeluje knjižni dar za letošnji božič. Redni knjižni dar bo obsegal štiri knjige kot običajno.

1. Koledar za leto 1963 bo obsegal 160 strani. Bo nekoliko preurejen in ga boste z veseljem vzeli v roke. Vsebinsko ga zanimiva. Posebej bo koledar posvečen največjemu svetovnemu dogodku letošnje jeseni: začetku 21. vesoljnega cerkvenega zbora. Imel bo tudi imenik udov kot doslej.

2. Večernična povest je izpod peresa Lojzeta Ilje, Gospod šimena II. del. Ta del je pisan bolj živahno kot lanski. Vse v tej knjigi ima zgodovinsko podlago. Zvedeli boste, kako je Poglavlov Jaka zabodel Predančevega Matevža z gnojnimi vilami, nato pa skočil v Savo. Kraljev Janez in Harijeva Metka sta se poročila in še druge take reči iz življenja preteklega dobe.

3. Fran Erjavce, Koroški Slovenci, 8. (zadnji) zvezek. Smrt je pisatelj zagrabil za roko in mu vzela pero iz rok, ko je prišel v popisovanju zgodovine, nekako do leta 1840. Mohorjeva družba je poizkušala dobiti knjigo, ki bi bil zmožen to delo do-

Govor Josipa Broza - Tita v Splitu 6. maja

Poglavar komunistične Federativne ljudske republike Jugoslavije je 6. maja letos v Splitu razložil položaj in razmere v Jugoslaviji, pri čemer je priznal polom komunističnih gospodarskih planov in napovedal novo ostro nadzorstvo iz centrale. Govor se nam zdi tako pomemben, da ga v celoti ponatiskujemo iz ljubljanskega lista "Komunist". Priobčevali ga bomo v nadaljevanjih.

6. VELIKE PRAVICE IN ODGOVORNOSTI DELOVNEGA ČLOVEKA V KOLEKTIVU IN KOMUNI

Zdaj bi se povrnili k nekaterim vprašanjem, ki sem se jih dotaknil že malo prej. V čem je bila na primer slabost nekaterih naših delovnih kolektivov? V tem, da niso izkoriščali pravic, ki jih imajo. Kajti če delovni kolektiv upravlja po svojih organih, potem mora nositi tudi odgovornost in ne sme dovoliti takih stvari. Razume se, da na drugi strani ni mogoče valiti krivde samo na direktorje, niti uprizarjati proti njim splošne gonje. Imamo zelo dobre direktorje, izvrstne ljudi, izvrstne tovariše, ki jim nikoli ni prišlo na misel, zahtevati večjo plačo od tiste, ki so jim jo določili delovni kolektivi. So pa tudi takšni direktorji, ki so gledali, kako bi čimveč zlahka zaslužili in ki se niso menili za to, kaj je sklenil kolektiv. Tak direktor se je povezoval z nekaterimi voditelji iz

stojno nadaljevati. Našla je le enega, ki pa pravi, da more to delo izvršiti le z mnogimi večjim honorarjem, kot pa ga je Družba dajala rajnemu Erjavcu. Družba ve, da zahteva najnovejša doba res veliko več študijev in da so s tem zvezani stroški. Toda s svojimi skromnimi sredstvi, ko deluje predvsem s tem, kar dobi za knjige, in si pomaga naprej z neprestanimi posojili, Družba takega plačila pisatelju ne zmore. Ko bi Bog kje po svetu obudil kakega rodoljuba mecen za to delo! Veliko narodno delo bi to bilo.

4. Četrta knjiga bo imela naslov: Strahota kitajskih ječ. To ne bo izmišljena zgodba, ampak popis resničnega doživljanja flamskega misijonarja Dries van Coillieja. Obsegala bo okoli 250 strani napeto pisanega branja. Ta knjiga bo skrajšan prevod knjige, ki je izšla že v flamsčini in nemščini. Sam rajni sv. oče je želel, da misijonar popiše vse, kar je doživel pred dobrimi 10 leti pod komunistično vladavino Mao-tse-tunga. Kdor bo to prebral, bo šele razumel, kaj je to komunizem in kako zna ljudi predelati, da so pripravljeni narediti tudi samomor za večji napredek komunistične države. Knjiga bo vlekla.

To so torej 4 knjige, ki jih bodo prejeli ude Mohorjeve družbe za letošnji božič. Vsa ta kolekcija knjig pod naslovom "Koledar 1963 s knjigami stane s poštnino vred le \$2.50.

Prijazno pozivamo na naročbo. Čas je prišel za obnovitev naročnine. Povejte to tudi svojim znancom, posebno tistim, ki Mohorjevih knjig še nimajo.

Vso kolekcijo Mohorjevih knjig lahko obnovite pri raznih poverjenikih širom Združenih držav in Kanade. Veseli nas, da so se nekateri poverjeniki letos še posebno zavzeli za širjenje Mohorjevega knjižnega daru. Včasih smo rekli: "Mal položil dar domu na oltar!" Rojaki! Položite ta dar za udino Mohorjevi družbi, ker s tem pomagata, da lahko naprej izdaja potrebne slovenske knjige in deluje.

Lahko pa naročite Mohorjeve knjige tudi tako, da pošljete \$2.50 naravnost na naslov: Družba sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26. Klagenfurt, Austria, Evropa.

O drugih knjigah, ki jih bo letos Mohorjeva družba izdala pa sporočimo prihodnjič.

krajevnih oblasti in je paševal v svojem podjetju. Temu je treba napraviti konec. Delovni kolektivi naj izkoristijo vse svoje pravice, ki jih imajo, da bi čimbolj pravilno organizirali proizvodnjo in izvajali notranjo delitev, to je določali plače. To je dolžnost delovnih kolektivov. Danes je smešno, če nekateri pravijo, da bodo stavkali, če se položaj ne zboljša. Proti komu bodo stavkali? Proti samim sebi! Takih stvari ni moč dovoliti, če pa nekdo ni na mestu, ga je treba odpušiti. Za take anomalije smo odgovorni tudi mi zgoraj. Če pride nekdo k meni, jaz pa mu ne pomagam, pomeni, da potem tudi mene ni treba na tem mestu, na katerem sem. Isto velja tudi za vsakega drugega voditelja. Vsakdo ima pravico zahtevati, da je treba odpraviti tisto, kar je v napot, da bi lahko čimbolj uporabil svoje ustvarjalne sposobnosti, umske in fizične.

Na drugi strani se prav zaradi takih slabosti, o katerih sem govoril malo prej, slabo dviguje nivo dela, čeprav bi bilo mogoče ponekod storiti v tem pogledu veliko več. Delavec ima pravico dobiti nekaj od tistega presežka, ki ga ustvarja. Te njegove pravice mu ne moremo odreči. Slabege dviganja nivoja dela je v marsičem, se mi zdi, krivo tudi to, da je prišlo do nekakšne apatije, do nekakšnega nezanimanja, da delavec ne bo dobil dela tistega, kar ustvarja. Toda sprejeti bodo predpisi, ki bodo omogočili, da bo delavec dobil tisto, do česar ima pravico in kar je zaslužil. Jasno je, da se ne moremo strinjati s tem, da se deli presežek tam, kjer ne ustvarjajo nobenega dobička, v podjetjih, kjer proizvodnja stagnira, kjer je produktivnost dela vedno enaka, če se v takšnih podjetjih plače skokovito dvigajo, na čigav račun gre to?

To gre nujno na račun nekega drugega delavca, drugega delovnega človeka. Delavci morajo skrbeti, da bodo ustvarjali presežek vrednosti oziroma dobiček, ki ga lahko razdelijo. Jasno je, da je tudi vprašanje, kako ga razdeliti. Če ga bodo delili tako, kot so ga doslej, potem delavci ne bodo imeli nobene volje, da bi se bolj trudili pri delu. Delavec mora videti, da ima sam korist od povečanja proizvodnje. Te stvari morajo delovni kolektivi sami popravljati. (Odobranje.)

Govora je bilo tudi o tem, da se delavsko samoupravljanje ni uveljavilo v polni meri. Toda delavsko upravljanje je bilo za nas edina rešitev in pomagalo nam je, da je naša država tako hitro napredovala, da so naši delovni ljudje v polni meri pokazali svojo ustvarjalno sposobnost in energijo. Tudi to je temelj, na katerem smo lahko tako hitro gradili.

Sedaj pa je prišel čas, ko je treba nekatere stvari popraviti, da bi delavci znova s še večjim elanom napredovali, kajti delavci so sedaj dokaj sposobnejši in imajo precej več izkušenj kot prej. Zavedajo se vsega tega, bomo morali izdati ukrepe, da bi se te stvari v podjetjih uredile tako, kot je to najboljše za interese naših delavcev in naše skupnosti kot celote.

(Dalje prihodnjič.)

Hiša naprodaj
Štiridružinska hiša, 2 gara-
ži, na 987 E. 67 St. Vprašajte
istotam, spodaj, spredaj.
—(142)

RENE BAZIN:

IZ VSE SVOJE DUŠE

ROMAN

Na klopi, ki sta jo bila prinesla iz kočice in postavila na Loirino obrežje, sta bedela Etienne in njegova mati. Čakala sta očeta, ki je bil šel v gorenji tok na lov s trnkom. Deca je spala. Na travniku je padala mesečina. Po njih so se pasli voli. V megli so jim bili obrisi sivi in nedoločni, za njimi je sled stopinj vlekle temno progo po travi, ki jo je bila rosa pobelila. Loira je tekla počasi. Zadrževalo jo je morje, kjer je ponehaval plima. Polno je bilo v njej odsevom. Slišal si klince malih sov, ki so se prebujale v mauveških jagnedih.

"Kaj hočeš, ljubi dečko", je govorila mati Loutrelka, ki je bila skrila roke pod predpasnik radi nočnega hlada in je gledala reko kakor Etienne, "kaj hočeš storiti boljšega? Dekletom kakor je ona, ne kaže zapovedovati. Rekla ti je, da potrpi."

"Mati, ko bi le upanje imel, bi potrpe, kolikor koli. A glejte: vedno mislim, da me ne bo marala..."

Žena se je sklonila malce v stran. Poskušala je, kako bi za-

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPER
Permanent. Live in. Own room. Experienced. In serving. No children. Recent references. Call HA 1-5225. (140)

REAL ESTATE FOR SALE

LA GRANGE PARK—BY OWNER
3 bedrooms house. Garage. Storm-screens, awnings. — Close to all transp., schls., churches. ½ blk. from Village Mkt. \$18,200. FL 2-5959. (140)

CALUMET CITY — 392 MERRILL
Nr. Expwy. and new school. 3 Bdrm. brick ranch. Full bsmt. 1½ car gar. Many extras. Priced for immed. sale by owner, only \$22,500. Offers consid. For appt. TO 2-3183. (140)

HIGGINS AND HARLEM — BY OWNER
7 rms. 3 bdrms. Georgian. Jalousie family rm. Storms, screens. Semi-fin. bsmt. 1½ car gar. Side drive. Conv. to schls. & transp. 7424 W. Gregory. SP 5-2143. (140)

PARK FOREST — 3 Bdrms. ranch, Att. gar. 60x120 lot. Storms and screens. Close to everything. By owner. \$15,200. 248 Marquette St. PI 8-6176. (140)

W. CHICAGO — Exceptional value quality built. 3 Bdrm. brk. Bi-level. 2 baths. 1½ car gar. Bt-in kit. Crptg. Gas ht. Lovely patio, beautiful landscpd. Nr. Everything. Many extras. By owner \$24,900. 909 S. Oak St. PH. 231-4121. (140)

EVERGREEN PARK—BY OWNER
6 yr. old brick bungalow. 3 bedrooms. Full bsmt. Strms-scrns. Side drive, garage. 40 ft. lot. Priced for quick sale. GA 4-8216. (141)

TINLEY PARK — BY OWNER
4 bdrm. Cape Cod with lge. rec. rm. in bsmt. 1½ bath, w-w crptg., new heating. Well landscpd. Close to Rock Island. Low \$20's. — 17366 S. 70th Ct., KE 2-2952. (141)

ALGONQUIN SHORES — BY OWNER
1½ story frame home. 2 bdrms. Loc. on 2 beaut. landscpd. lots. 3 blks. from Fox River. 2 car gar., school bus. Conv. Meadowdale shopp. — \$12,000 or make offer. — Menoma Trail. — HA 8-2397. (141)

SKOKIE — BY OWNER, custom bld. 4 Bdrm. 2½ bath, liv. rm. pan. fam. rm. din. rm., 22 ft. de luxe kit. blt-in appls. bsmt. att. gar. Fine loc. \$39,500. AL 1-6134. (141)

morila to bolest. Zato je iskala za glasom svojih mladih let, kot ga je imela ob Etiennevi zibelki. Rekla je:

"Etienne moj, ne trapi si možgan. Jaz mislim, da je dobro znamenje, če čaka. Vidiš, hotela ti je preizkusiti srce."

Dolgi, molčeči premori so nastajali med njima in tišina noči jih je polnila.

Oba sta si bila podobna, mati in sin. Oba iz vročerknega rodu in pravičnih potez na obrazu. Izraz jima je bil skoraj enak, ko sta strmela v reko, ki sta od nje živela. Etienneov izraz je kazal vse kaj drugega nego bolest: žilavost, voljo, ki jo je težko v kaj primorati. Izraz materin je pričal o sočustvovanju. Bila je zelo lepa, ta ribičeva žena, in poznala je gorje, ki ga odklonjena ljubezen povzroča. Povzela je torej:

"Ali te gleda, če se pelješ mimo pod bregom njihove hiše?"

"Da", je dejal Etienne, "ne

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

RIVERSIDE — BY OWNER
Brick bi-level, 2 bedrooms, 9 yrs. old. Cab. kit. w/dining area. Lge. liv. rm. ½ bsmt. 1½ car gar. 50 x 145' landscpd. lot. Mid. \$20's. 2 blks. from all schls., shopp. & transp. — HI 7-6416. (140)

WESTMONT — By owner, Immed. occup. 2½ yr. old bi-level. brk. frame, 7 rms. 2 vanity tiled baths, built-in kit. bsmt. basebd. h. w. gas ht., crptg., drapes. Firepl. att. gar., triple track alum. strms-scrns. Many extras. \$26,900. WO 8-8914. (140)

OAK FOREST — BY OWNER
New job forces owner to sell new 4 bdrms. 2½ baths. 'L' shaped split-level. Cor. lot. Cent. air cond. 2 car att. gar. Many extras. Make offer. \$23,900. Call KE 2-6589. (140)

EVANSTON — BY OWNER
8 rm. Lannon stone brk. 4 twin bdrms. 2½ cer. bath. Rec. plus brkfst. rms. Jalousie porch. 2 frpls. Att. gar. Gas ht. Air-cond. Encl. yd. Nr. schls., trans. New carpeting. Quiet nrhhd. Immed. poss. Mid \$30's. UN 4-6122. (140)

MAYWOOD — BY OWNER
1½ story frame. 6 rm. 3 bdrms., 3 baths. Sided. Lge. cer. tile kit. Full bsmt. w/plastered ceiling. Encl. back porch. Gas h. w. ht. 2 car gar. Side dr. 62' lot. Conv. to everything. \$17,500. Vic Madison — 1st Av. FI 4-4004. (140)

OAK LAWN — OUT OF TOWN
OWNER MUST SELL NOW! Exp. Cape Cod. Walking distance Cath. sch. church & college, pub. sch. & transp. 2 bdrms. Gar. \$14,500 or best offer. 4017 W. 99th St. Ph. 636-2521. (140)

VILLA PARK — BY OWNER
3 bdrm. ranch. 3 yrs. old. ½ acre landscpd. yard. 2 car gar. Cab. kit. Lge. liv. rm. w/L-shaped din. rm. Close to schls. & transp. Priced for quick sale at \$18,500. 208 E. Sunset Dr. TE 4-9213. (140)

WEST CHICAGO — BY OWNER
2 bdrms. Cape Cod with 2 unfinished up. Screened porch. Full bsmt. Gar. Att. Crptg. Refrig., stove. Automatic washer. Priced for quick sale. Ph. 231-3936. (142)

ELMHURST — BY OWNER
5 lge. rms. 2 bdrms. Gas heat. Firepl. Full fin. bsmt. Encl. front porch. Cor. lot. Good loc. Appl. & rugs. Low taxes. \$16,000. TE 2-4483. (142)

ELMHURST — BY OWNER
5 rms. 3 lge. bdrms. Gas ht. 2 car gar. Built-in oven & range. Water sftnr. Many extras. Nr. park. Nr. Expressway, tollway & Oak Brook shopp. cntr. \$26,800. TE 2-2451. (142)

BELLWOOD — BY OWNER
3 bedroom brick. Fin. bsmt. Tile bath & kit. 2 car gar. Comb. screens & storm windows. New cyclone fence. Landscpd. lot. Nr. schls., shopp. & transp. LI 4-6491. (142)

vsak dan, a še včeraj je bila ob oknu."

"Ali ji vidiš oči? Ali ti kaj povedo?"

Veliki Etienne je odkimal: "Ne, mati, ne vidim ji v očih. Predalec sva narazen. Vidim samo belino v črnini okna in njene roke, kadar se v oknu zlonji, in njene lase spoznam..."

Mati je rekla: "Ali ti kdaj zamahne z roko?" On pa je odkimal še enkrat in odgovoril:

"Ne kadar pride in ne kadar gre. Kakor kip me gleda. A obljubil sem ji, da je ne bom nadlegoval; pa zaokrenem čoln, ko da ničesar več ne upam."

Znova sta obmolknila. Male sove so se nevidne bližale in kričale na lov in smrt. Etienne pa je spet povzel besedo. Resen mu je bil glas in drhtela je mladost v njem:

"Čakaj jo bom. Ko pa bo Božič mimo, pojdem k njej, mati, tako zares, kakor sem bil tukaj rojen. Pa ji poročem: 'Danes hočem zvedeti vse, prav vse: Končajte!' In če me ne mara..."

Iztegnil je roko polagoma v smeri, ki je vanjo Loira nosila

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED—FEMALE

NURSES — REGISTERED
Varied assignments available on expanding staff of modern medical center hospital. Real opportunity for personnel growth and career advancement. Excellent salary with scheduled increases. Many fringe benefits. Convenient transportation. Private residency accommodation. Some part time positions available. Call or write
Director of Nursing Service
MOUNT SINAI HOSPITAL
Chicago 8, Illinois
CR 7-4000, Ext. 357 (142)

MOBILE HOME FOR SALE

1961 RICHARDSON MOBILE HOME in Elmhurst, Ill.
Owner drafted, must sell. Compl. furnished. 2 bdrms. 50x50 ft. wide. Phone LI 4-1992. (142)

BUSINESS OPPORTUNITY

GROCERY, MEAT MARKET AND BUILDING
Est. 42 yrs. Same location. Barrington area. Good & steady clientele. Will sell building with business all for \$37,500 or will sell separate. Owner will sacrifice, has other interest. Call EM 2-2757. (143)

OPEN A SAVINGS ACCOUNT NOW

GUARANTEE SAVINGS AND LOAN ASSOC.

4 3/4%

CURRENT ANNUAL INTEREST

DIVIDEND PAYABLE QUARTERLY

CUT ON DOTTED LINE

GUARANTEE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Visalia, California • Or for Speedy Service Mail to Guarantee Savings and Loan Assoc. • P. O. Box No. 908, Visalia, California

☐ I Enclose Check for \$ Please Send Passbook

☐ Please Send Information on Guarantee Savings and Loan, Dept. A. D.

NAME

ADDRESS

CITY STATE

(142)

v mesečini lesket valov.

"Veste, kaj storim... Prisegel sem."

Vzdahnala sta in vzdihljaja sta se jima združila kot dva bela diha, ki ju noč takoj popije. Mati je poznala Etienneove skrivnosti. Ko pa je to grozljivo začula, je vedela, da jo sin gotovo izpolni, če ga Henrietta zavrne. To jo je zelo vznemirilo. Predstavljala si je, kaj bo z mauveško kočjo, če jo Etienne zapusti, in kaj ji bo preostali trepeti, ko bo kdaj veter potegnil po Loiri in bo vedela, da ji je četvero sinov izpostavljenih nevarnostim morja. Rekla je skoraj da trdo: "Ah, če ona ne bi bila ona!"

Po teh besedah sta molčala oba več nego pol ure.

Travniki so bili tako polni lesketa, da bi dejal, da je sneg padel nanje. V svetlobi pokrajine se je zdela, da je Loira velika siva česta. Edino en lunin žarek je padal počez vanjo. In tam na nasprotnem bregu, kjer se je

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

SOUTH HOLLAND — BY OWNER
New brick home. 4 bedrooms, two baths, tri-level. Alum. S & S door. Merion sod. St. Jude's church & school. 2 car gar. Fin. bsmt. Near shopp. 161st St. Priced in mid \$20's. ED 3-8014. (142)

11133 S. ARTESIAN—Open Sun. 1-5
By Owner. 5 room Georgian. 2 bedrooms. 1½ baths. Fin. basement. Nr. schools, shopp., churches & transp. \$19,000. CH 6-6013. (142)

WHEATON — 6 BEDROOMS.
Ideal home for large family on ½ acre corner lot. 1½ car gar., Easy walking to recreation, schls., shopp., churches, train. 2½ baths. By owner. \$27,500 or best offer. Phone before 5 PM or after 7:30 PM. MO 5-0655. (142)

BERWYN — BY OWNER
Ideal for 2 families or in-laws. Cor. brick, spacious 7 rms. 2 tile baths, 2 natl. frpls. 2 car brk. gar. Nr. public and paroc. schls., churches, shopp. & transp. — 2948 Wisconsin Ave. — HI 7-9268. (142)

GLEN ELLYN — BY OWNER
Split-level. 3 yrs. old. 3 bdrms. Fam. rm. Double gar. Patio. Elec. built-ins. Garbage disposal. Culligan auto. water sftnr. Draperies, w-w crptg. \$24,900. HO 9-7218. (143)

LOMBARD — BY OWNER
Face brk. ranch. 24' liv. rm. W-W crptg. Sep. din. area. 22' kit. cabs. 2 bdrms. Den or 3rd bdrm. Panld. rec. rm. Att. gar. Dry bsmt. Walk. dist. to schools, etc. Selling below appraisal value. MA 9-0918. (141)

žarek pričenal, so Etienneove metih.

Oči nenadoma razločile črno piko, ki se je premikala.

Vstal je. "Očetov čoln", je dejal. Mati in sin sta stopila nekaj korakov navzdol vse do peska, ki se je drobil pod nogami in je bil prav tako klateški kakor Loira. Tvorila sta skupino dvojice visokih postav. Sklonjena sta bila nad vodo proti čolnu, ki se je bližal.

Ko pa se je začelo rezanje čolnovega kljuna, je mati prav po tihem dejala:

"Govori mu samo o lovu, Etienne. Dovolj truda ima. Samo za matere je, da poznajo gorje vnaprej."

Male sove so na lovu za mišmi kričale na vso moč. A kar nič jih še ni bilo videti.

XX.

Henrietta se je vrnila po desetih dnevih odsotnosti. Eloi jo je čakal na kolodvoru. Stopil je v voz, ki je bil naložen z zavoji in škatlami in je peljal delovodkinjo naravnost h gospe Clemenci. Na vratih ji je zabičil:

"Podvizaj se, mala. Večerja se že greje pri materi Logeretjevi. Antoine mi je obljubil, da pride ob sedmih. Trije bomo. Saj sva že tako dolgo bila vedno sama."

Vznemirjalo ga je to snidenje. A zmagovalo je zaupanje.

Mislil je: "Antoineu je bilo kar prav. Skoraj da koj je bil zadovoljen, ko sem ga povabil. Leta prihajajo. Ga že skrbi vojaščina. In vojaščina — pa naj si je še daleč — mladice spremeni! Spominjam se: dva meseca pred rokom sem mislil samo nanjo..."

Mati Logeretjeva je bila pripravila po receptih, ki jih je skrbno skrivala, ragu iz piščanca, ki se je kadil v lončeni ponvi s pokrovom. Na stopnicah je vonjalo po rožmarinu, po klinčkih in po raztopljenem maslu, ko je dospela Henrietta ob pol sedmih s šopom cvetlic v naročju.

"Šla sem mimo trgovine gospe Eglotjeve", je dejala, "in, primaruha, zazdelo se mi je, da ne gre, da bi večerjo opravili kar brez cvetlic na mizi. Ali niso lepe."

Vzela je porcelanasto vazo in razporedila jesenske cvetice med drobno povešeno praproto, ki se je zdela še rosnata od gozdnega vlage. Postavila je vazo na mizo poleg namizne svetiljke z lepim rumenkastim senčnikom. Kar bolj radostna je bila videti soba starega Madiotja. Potem je šla v svojo deklško sobo pobrisat in razpostaviti na okrogli mizici skodelice za čaj, čajno ročko in sladkornico z nikirnimi črtami, ki se jih sicer nikdar ni posluževala.

Antoine je vstopil brez vidne zadrege. Na licu mu je bil tisti drobnost dvomni smeh, ki ga je kazal skoraj vedno, iz oči pa mu je zrl oni bežni pogled, ki se je ogibal ljudi in je blodil po pred-

ANGLEZ! — Na prvi pogled bi vojaka na sliki imeli za Angleža, v resnici je sgt. Virgil Murphy iz Mariona v Indiani v posebni skupini armade ZDA, ki je nameščena v Laosu.

ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd. IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

MULLALLY FUNERAL HOME

ZRACEVALNI SISTEM AMBULANČNA POSLUGA
POGREBI OD \$200.00 NAPREJ
365 East 156th Street KENmore 1-9411

FRANK ARKO

ki so umrli 24. julija 1959
V miru božjem zdaj počivajte, zdaj bivate vrh višave jasne, kjer sonce več ne otemni. Kjer sreča, mir ne mine več.

Vaši žalujoci:

SINOVI in HCERE
Cleveland, Ohio, 24. julija 1962.

JOHANNA ARKO

ki so umrli 25. aprila 1950
Prosimo ljubega Boga za nas in ko pride pa poslednji čas, da vsi enkrat spet se snidemo ter vso večnost veselje uživamo.

V blag spomin

OB ČETRTI OBLETNICI,
ODKAR JE UMRL NAS
LJUBLJENI OČE

John Komin

ki je preminul 24. julija 1958.

Kako smo srčno Te ljubili, bil najdražji si nam zaklad; prehitro smo Te izgubili, prišel je konec lepih nad.

Nam zdaj žalost srca trga, solza lije iz oči.
Dom je prazen in otožen, ker Te več med nami ni.

Zalujoči:

hčere: Mrs. Christine Leslie,
Mrs. Mary Mott,
Mrs. Jennie Stetz, in
Dorothy
in ostali sorodniki.

Cleveland, 24. julija 1962.

POSKUS — Deček na robu jezera v Flishingu, N. Y., skuša rešiti svojo ladijco ne da bi mu bilo treba stopiti v vodo. Tovariš z brega napeto opazuje, ali bo poskus uspel ali ne.